

Børnerådet

Udlændinge- og Integrationsudvalget, Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Kopi til Udlændinge- og Integrationsministeriet

02.03.2021
J.nr. 3.7.27/eva

Forebyggelse og dialog er afgørende værktøjer i kampen mod negativ social kontrol

Børnerådet er blevet opmærksom på, at L 126 om forslag til lov om ændring af straffeloven, lov om pas til danske statsborgere m.v. og udlændingeloven (Styrket indsats mod negativ social kontrol m.v.) er fremsat for Folketinget den 16. december 2020.

Af den kommenterede høringsoversigt fremgår det, at et udkast har været sendt i høring til bl.a. Børnerådet. Børnerådet har imidlertid ikke modtaget udkastet i høring og er derfor først blevet opmærksom på lovudkastet efter udløbet af høringsperioden. Børnerådet vil dog alligevel i det følgende kommentere på lovudkastet.

Børnerådet bifalder de dele af lovforslaget, som vil medvirke til, at færre børn bliver udsat for negativ social kontrol og indgår ægteskaber som mindreårige. Børnerådet bifalder derfor, at lovforslaget rummer:

- En præcisering af straffelovens bestemmelse om psykisk vold, så negativ social kontrol utvivlsomt vil være omfattet.
- En skærpelse af straffen for at medvirke til indgåelse af religiøse vielser eller at fastholde mindreårige heri.

Børnerådet stiller dog kritisk over for, at man med lovforslaget samtidig vil skærpe udvisningsreglerne samt reglerne for familiesammenføring for personer, der dømmes for ovenstående gerninger. Der er ingen dokumentation for, at den type sanktioner er egnede til at opfylde lovens intention: at beskytte mindreårige børn med udgangspunkt i barnets bedste.

Der bør i stedet sættes massivt på forebyggende indsatser, herunder:

- Oplysning til børn om deres rettigheder.
- Opkvalificering af fagprofessionelle i forhold til håndtering af negativ social kontrol i skoler og dagtilbud.

- Styrkelse af dialog med etniske minoritetsmiljøer om den sociale kontrols betydning for børns trives og muligheder i det danske samfund.

Negativ social kontrol

Man taler om negativ social kontrol, når man gennem handlinger, styring, kontrol eller sanktioner i væsentlig grad hæmmer eller begrænser andres livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder. Det kan eksempelvis være kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, valg af ægtefælle eller retten til at bestemme over egen krop.¹

Med lovforslaget bliver det præciseret, at negativ social kontrol under visse omstændigheder kan straffes som psykisk vold. Der vil fx være tale om strafbar negativ social kontrol, hvis en forælder presser sin søn eller datter til gifte sig med en bestemt person, fordi det vil få betydning for familiens generelle status.

Børnerådet bifalder denne præcisering af straffeloven, da det sender et signal til ofrene om, at negativ social kontrol efter omstændighederne kan være strafbart. Negativ social kontrol kan have invaliderende effekt og voldsomme konsekvenser for børn og unge.

Dette gælder dog også i de tilfælde, hvor det ikke er strafbart, og Børnerådet kan derfor tilslutte sig [Institut for Menneskerettigheders bemærkninger](#) om, at strafferetlige tiltag ikke kan stå alene.

Religiøse vielser af mindreårige

Det er i den nuværende lovgivning ikke strafbart at indgå i eller medvirke til en religiøs vielse af mindreårige, så længe vielsen ikke har borgerlig gyldighed. En religiøs vielse uden borgerlig gyldighed kan i visse miljøer have ligeså stor eller større betydning som et ægteskab efter dansk ret. Børnerådet er derfor positive over for, at lovforslaget vil gøre det strafbart at forestå eller medvirke til alle former for vielser, hvor én eller begge parter er under 18 år.

Børnerådet bifalder, at lovforslaget i den forbindelse forholder sig til FN's Børnekonvention, og Rådet er enig i, at det vil være i overensstemmelse med konventionen at forbyde alle former for vielser af mindreårige.

Udvisning og karenperiode for familiesammenføring

Lovforslaget indeholder en skærpelse af karenperioden ved familiesammenføring. Denne skærpelse medfører bl.a., at en forælder, der er dømt for at have udøvet negativ social kontrol over for sit barn, ikke kan få familiesammenføring med øvrige mindreårige børn. Lovforslaget forholder sig ikke umiddelbart til, hvilke konsekvenser det har for barnet og eventuelle søskende uden for Danmark.

---

¹ Regeringens definition i National handlingsplan for forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol (2016)

Lovforslaget indeholder også en skærpelse af udlændingelovens udvisningsregler. Denne skærpelse medfører bl.a., at en forælder, der er dømt for at have udøvet negativ social kontrol over for sit barn, skal udvises - medmindre det med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Også her mangler lovforslaget at forholde sig til, hvilke konsekvenser det har for barnet og eventuelle søskende.

Børnerådet mener ikke, at udvisning og nægtelse af familiesammenføring er rette valg af sanktion. Rådet er for det første bekymret for, om denne del af lovforslaget risikerer at virke kontra-produktivt i praksis. Børn vil være bange for at tale med udenforstående om forholdene i hjemmet, hvis de tror, at det vil medføre, at familien bliver udvist. For det andet er de foreslåede skærpselser ikke kun en straf af gerningsmanden, men kan potentielt påvirke en bred gruppe af børn. Børnerådet efterlyser derfor en fyldestgørende afdækning af, hvilke børn der potentielt bliver påvirket af lovgivningen.

Med venlig hilsen

Agi Csonka
Formand

Lisbeth Sjørup
Sekretariatschef